

Kinevezték a debreczeni mezőgazdasági és ármegállapító bizottságot

Handler Gyula kormánybiztos ma kinevezte a Mezőgazdasági Békéltető és Bérmegállapító Bizottság tagjait Debrecen város területére.

A határozatban kifejti a kormánybiztos, hogy a Mezőgazdasági Békéltető és Bérmegállapító Bizottság megalakítását a gazdasági cselédek, munkások és birtokosok közötti meg egyezés biztosítása érdekében fontos érdeknek tartja, ennél fogva a magyar népköztársaság kormányának és a magyar földművelésügyi miniszternek rendelete alapján a bizottsági tagok számát 24-ben állapította meg és Debrecen város határára 6 járásra felosztva, a bizottságba a Gazdasági Egyesület, a földműves szövetség meghallgatása után, a tagokat kinevezte. A bizottságok a következők:

I. Járásban. (Haláp, Bánk, Fancsika, Pacz, Nagycsere.) Munkaadók közül: rendes tag: Bakóczy Gábor, Csáky János. Póttag: Csuka Mihály, Kiss István. Munkások és gazdasági cselédek közül: rendes tag: Szabó Lajos, Arany Károly. Póttag: Nagy János, Mike Péter.

II. Járásban. (Ujosztású földek, beleértve Pallag, Apafa, Monostor és Nagyerdő.) Munkaadók közül: rendes tag: Bíró Pál, Konkoly Géza. Póttag: Nagy András, Kertész István. Munkások és gazdasági cselédek közül: rendes tag: B. Szabó Ferenc, Szönyi István. Póttag: Suba János, Németi Lajos.

III. Járásban. (Ondód és Maes.) Munkaadók közül: rendes tag: Steinfeld István, Csengeri Leó. Póttag: Aufricht Vilmos, Deák István. Munkások és gazdasági cselédek közül: rendes tag: Szabó János, Tóke István. Póttag: Takács Ferenc, Forgács Gábor.

IV. Járásban. (Szepes, Ebes.) Munkaadók közül: rendes tag: Balogh István, Csobay Péter. Póttag: Szakácsy József, Arany János. Munkások és gazdasági cselédek közül: rendes tag: Fülöp József, Ecsedy István. Póttag: Jánosi István, Hordozó István.

V. Járásban. (Cuca, Kishegyes, Nagyhegyes, Gyulai hegyes, Elep, Kösülyszeg, Hortobágy az Oháttal.) Munkaadók közül: rendes tag: Polgári József, Gyarmathy István. Póttag: Csanak Jenő, Kállay Péter. Munkások és gazdasági cselédek közül: rendes tag: Kulcsár István, Pelei Sándor. Póttag: Vég Ferenc, Sági Gyula.

VI. Járásban. (A város körüli szőlőszer-tes és szőlőstelepek.) Munkaadók közül: rendes tag: Blazsek István, Molnár Lukács. Póttag: Kocsár Gábor, Hitter Milan. Munkások és gazdasági cselédek közül: rendes tag: Szabó Imre, Papp Károly. Póttag: Mező Imre, Csordás Ferenc.

A kinevezettek megbízatása ez év végéig tart. Az alakuló közgyűlés folyó hó 18-án délután 10 órakor lesz a vármegyei Mezőgazdasági Békéltető és Bérmegállapító Bizottsággal együtt, amikor a bizottság az elnököket és alelnököket meg fogja választani, Elnöknek a bizottságban helyet nem foglaló egyén is megválasztható. A bizottsági tagokat a tárgyalási napokon az esetleges vasuti költségen kívül 16 korona napidíj illeti meg.

Juhász-Nagy Sándor dr. és Jánosi Zoltán a szociálistákkal való együttműködésről

A debreceni Károlyi-párt nagygyűlése

A debreceni függetlenségi és 48-as Károlyi párt ma délután impozáns nagy gyűlést tartott, amelyen nem kisebb emberek, mint a magyar népköztársaság két vezető politikusa Juhász-Nagy Sándor dr. igazságügyminiszter és Jánosi Zoltán belügyi államtitkár.

Mindketten hatalmas beszédben fejtették ki a mai politikai helyzetben a Károlyi-párt álláspontját és jelölték meg azt az utat, amelyen a polgárságnak haladnia kell. Mig Jánosi Zoltán a párt programjait fejtette, addig Juhász-Nagy Sándor dr. a polgárságot hívta föl, hogy ez elvek körül csoportosuljanak. Mindkét beszéd egyben politikai hitvallása volt a két politikusnak, aki ragyogó szónerővel, a meggyőződés szent erejével ragadták magukkal a lelkesedő tömeget.

A nagygyűlés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Délután fél öt órakor az Arany Bika nagyterme és karzata zsúfolásig megtelt közönséggel. Fél ötkor Bacsó Dezső dr. a párt elnöke megnyitotta a gyűlést és átadta a szót Jánosi Zoltán államtitkárnak.

Jánosi Zoltán beszéde

Jánosi Zoltán elsősorban foglalkozott azzal a hirrel, hogy ő felvételre jelentkezett a szociáldemokrata pártnál s ott nem vették föl. Ezzel szemben az igazság az, hogy ő erről beszélgetést folytatott Ágoston Péter államtitkárral. A pártban tárt karokkal fogadták volna, de mert az ő közéleti ténykedésére súlyt helyeznek s arra még számítanak, már pedig az új tagok politikai téren semmiféle funkciót nem vállalhatnak, nem történt meg a belépés. Fejtegeti ezután a magántulajdon kérdésében el foglalt álláspontját. Figyelmezni arra, hogy olyan időköt élünk, amikor meg kell értenünk egymást, egymás mellett kell keresnünk a kibontakozás útját. Különösen könnyű ez a szociáldemokrata- és a Károlyi-pártra nézve. Aki figyelemmel elolvasta a Kártlyi-párt programját, amelyet a párt kiváló vezére Hock János írt meg gyönyörűen és aki ismeri a szociáldemokrata pártnak a tegnapi „Népszavá”-ban megjelent ugynevezett átmeneti programját, tisztában van azzal, hogy a Károlyi-párt programja és a szociáldemokrata párt programja közt elválasztó ellentétek nincsenek. Vannak árnyalati különbségek, kifejezésbeli különbségek. Ily különbség van a vallás és iskola elválasztásának programjában. A Károlyi-párt programjában is benne van, hogy szabad egyház szabad államban, de hogy ez miként legyen, nincs meghatározva. A szociáldemokrata párt pedig megelégedt azokkal az egyházi vagyónokkal, amelyek állami eredetűek, királyi donációk, amelyeket bizonyos céllal adtak az egyházaknak, vissza kell venni. Ez a szekularizáció. Ha ez megtörtént, akkor következnek be az elválasztások. Ez a látszólagos eltérés azonban nem állíthatja szembe a két pártot, mert hiszen Kossuth Lajos, akinek szellemét a Károlyi párt követi, maga is ezt az álláspontot képviselte.

Az iskola-politikában is van valami eltérés a két párt közt. Abban azonban megegyeznek, hogy az iskolákat államosítani kell. Ezt követeli nemcsak az anyagi, a fizikai érdek, hanem az a nagy érdek, hogy az iskolákban egységes, demokratikus szellemtől, szociális gondolkozástól áthatott tanterv szerint ilyen szellemű és gondolkozású tanítók neveljék egységesen magyar állampolgárrá a gyermekeket, ne pedig felekezeti iskolákban különböző főfogások szerint felekezeti különbségek tudatát oltva beléjük. Szól a valláserkölcsök nevelés szükségességéről s a vallásoktatás fenntartásáról. Ő is híve annak, hogy legyen vallásoktatás, de ne a régi, amikor istenkegyelméből való királyok és hatalmasok előtt való meghajlást tanították s amikor a hivatalos egyházak Isten nevében tették, hogy a magyarság díszje és ifjusága ott pusztuljon a wolhyniai mocsarakban és a Doberdo közsiklái közt. Ha az egyház felszabadul az uralkodó politikai irány és az államhatalom alól és a maga lábán fog állani, akkor arra való emberek meggyőződésük szerint fogják tanítani azokat a gyermekeket, akiket vallásos szülők küldenek az iskolába.

Attér ezután a tulajdonjog kérdésére, amiben lelketlen izgatók szembe állítják a munkáspártot a polgári pártokkal, holott e kérdésben kompromisszum formájában a Károlyi-párt és a szociáldemokrata párt megegyezett akként, hogy a földre igényel bírók akár örök-tulajdonul, akár járadékföldként vehetik át az ingatlant. Fejtegeti a szentkorona tanának ama jelentőségét, hogy a régi közjog e tanítása megoldotta a birtokkérdést akként, hogy minden tulajdonjog eredete és alapja a korona. A létesített kompromisszum azért is jó, mert így a magyar ember, amely nagyon szereti földjét, tulajdonosa lesz a földnek, de lesznek szövetkezetek is, ahol ezt különösen a mezőgazdasági ipar helyein s így lesz kisbirtok és a szövetkezetek útján nagybirtok is. Kéri tehát Debrecen és Hajdumegye higgadt okos népét, ne engedje magát félrevezetett lelketlen izgatók által.

Magyarország területének integritásáról szólva azt mondta, hogy ha meg akarunk élni az egész eddigi Magyarország területére szükségünk van. A népek azonban nem egy ember, egy faj, egy osztály uralma alatt fognak élni. Megszabadultunk a Habsburgoktól, a nagyuraktól. Az országban a magyar magyar lett, a tót tót, a román román, a szerb szerb. Csak egyben lesznek egyek, abban, hogy mindannyian egy népköztársaság polgárai. Az integritás alatt nem az osztályuralom sértetlenségét akarják, hanem azt, hogy az ország területe együtt maradjon, mert a hegyek lakói és a síkság magyarjai egymásra vannak utalva.

És ezt az integritást a hazátlan bitangoknak nevezett szociáldemokraták védték meg a berni konferencián: egy Buchinger, Biró, Kanti mig azalatt a kizárólagos hazafiak egymásután teszik le az esküt a megszálló hatalmaknak.

Amíg idegen hatalmak örült hódítási vágya csapkod körülöttünk, férfi, nő, munkás és polgár ne tépje egymást. Szeressük egymást és így meentsük meg ezt az édes hazánkat.

A gyönyörű beszédet, amelyet többször szaktított meg a hallgatóság tetszése és tapsa, percekig tartó lelkes éljenzéssel és tapsal fogadta a hallgatóság.

Juhász-Nagy Sándor dr. Igazságügyminiszter beszéde

Ezután Juhász-Nagy Sándor dr. emelkedett szólásra és ezeket mondta:

Jánosi Zoltán kifejtette a Károlyi-párt programját és beszédéből világosan kiderül, hogy nincsenek ellentétek közöttük. A Károlyi-párt és a szociáldemokrata párt teljesen egy akarattal munkálkodnak, hogy a kibontakozást megtalálják.

Holnap lesz 17 éve, hogy először jelent meg a közönség előtt s azóta egy elv, egy politika mellett állott és sem többet, sem kevesebbet, mint akkor. Ez mutatja, hogy milyen igazuk volt, akik az elveket hangoztatták. Neki mindig meggyőződése volt, hogy Magyarországon reformokat fokozatos kiépítéssel nem lehet csinálni az ausztriai kapcsolat miatt, a melynek oka és célja a Habsburg dinasztia volt. Ehez csatlakoztak az uralmon lévő körök, mint pástortűz köré t rovarok, a nagyurak, a nagytőkésék, főpapok. Köréjük gyűjtötték a kisebb embereket, ezek terrorizálták a közalkalmazottakat, ezek befolyásolták a cenzusos választók tömegét s így alakult ki a *ronított választási rendszer*. Valóságos hatalmi szövevény volt, amelyet nem lehetett szétlenni. Ha bármi követelést támasztottak, mindig leverték őket s a magyar nemzet minden törekvésében minden útjában barrikádokra talált. *Ezek az emberek kényszerítették a forradalomba az országot*. A forradalom bekövetkezett. De semmi aggodalomra nem volt ok, ha nem állana fenn olyan szerencsétlen kiülpontikai helyzet, Most ismét *külföldi erők akadályozza meg a magyar nemzet akaratának érvényesülését*. Ismeretes szomorú katonai helyzetünk, gazdasági állapotunk, a munkanélküliség, az élelmi és ruházati cikkek hiányai, a nem füstölő gyárkémények, a be nem vetett földek. Látjuk a belső titkos erőket, amelyek alulról és felülről felforgásra törekcsenek.

Három fontos feladat áll előttünk, először *az ország megmentése*, ami alatt értem területi épségünk biztosítását és a gazdasági élet helyre állítását, másodsor a nép legszélesebb rétegeit is kielégítő *szociális haladó politikai irányzat* feltétlen biztosítása, harmadszor a *belső rend és nyugalom lehető fenntartása*.

E súlyos feladatok és célok a legszorosabb kölcsönhatásban állanak egymással. Ha azokat megvizsgáljuk, kiderül, hogy közülök egyik feladat és cél sem érhető el a másik kettő nélkül.

E célok elérésére kell törekednünk a mostani választáson. Kérdés, hogy miként érhetjük el legbiztosabban azokat?

Legnagyobb hiba volna, ha bárminő árarc alatt erősebb konzervatív blokk jutna be a parlamentbe, mert ez a biztos felfordulást eredményezné. Nem tartanám azonban kívánatosnak, hogy a szociálista párt abszolút többséget kapna, mert *a teljes szociáldemokrata program azonnali megvalósításának nem jött el az ideje* és arra a helyzet nem érett meg. A szociáldemokrata többség, ha egyedül kormányozna, vagy a szovjet-rendszerhez vezetne, vagy kénytelen lenne akarata ellenére is elpolgáriasodni. Mi volna tehát a legkedve-

zőbb eredmény? Az, ha a mai helyzet szilárdulna meg, amidőn hatalmas szociáldemokrata párt mellett, szintén erős haladó polgári csoport jutna be a parlamentbe s *a kettő továbbra is együtt kormányozna*.

Ez az alakulás foglalhatná össze a nemzeti erőt az ország megmentésére, ez az alakulás biztosíthatná a zavartalan szociális haladást, mert egy abszolút szociáldemokrata kormányra nagyon könnyen, visszahatásként, reakciós polgári irány következhetnék és végül ez az alakulás biztosíthatná a rendet, mert elkerülhetővé tenné a polgárháborút, vagy bármely osztálynak a többi feletti diktatúráját.

A további együttműködésre garanciát nyújt a szociáldemokrata párt választási programja. Az abban foglaltakat, lényegtelen eltérésektől eltekintve, *a Károlyi-párt is elfogadja* és már programjába is vette. Tévedés azonban, hogy a Károlyi-párt a nagy társadalmi igazságtalanságokat csak *enyhíteni* és nem megszüntetni akarná, mert *igenis szünteti meg akarja szüntetni*, de nem kollektívizmussal, hanem olyan vegyes rendszerrel, mely *az egyéniség szabad érvényesülésére tág teret nyújt*, de a létért való küzdelmet, melyet megelőzni soha esm lehet, modern kultur-formák közé szorítja. Meg van tehát az alap a további együttműködésre.

Mi a polgárság feladata? Haladni a korral és a rohanó idővel. A polgári rend csak úgy menthető meg, ha teljesen progresszív, szociális alapra képes állani. Ha nem, akkor végső pusztulás, vagy legalább is roppant katasztrófák fenyegetik.

Válasszon a polgárság. Akar-e áldozatokat hozni, bárminő nagyok lesznek is azok, a vagy ki akarja-e tenni magát egy rémes jövődő borzalmainak. Szakítani tehát gondolkodás nélkül nemcsak a reakcióval, hanem a konzervatív gondolkozással is és akkor nem támad a rohanva mozgó forradalom és nehézkesen, lomhán haladó polgári világrend között olyan szakadék, melyben örvény van. Csoportosuljon tehát a polgárság a haladó polgári pártok köré. Ünnepelesen és komolyan hívom fel erre Magyarország polgárságát.

Kimerítően szolt a választásokról. Új választási rendszer lép életbe, amelyet komplikáltsága miatt támadtak. De éppen e komplikált volta bizonyítja fejlettebb voltát. Kívánatos, hogy a pártok megismertessék a közönséget e választási rendszerrel, amelyben nem egyénekre, hanem pártokra fognak szakadni. Tehát figyelemmel kell összetartani a polgári pártoknak s tanulni kell a munkásságtól, a mi barátainktól és szövetségeseinktől. Az alaptétel az elgyen, hogy együtt dolgozzon mindenki az ország megmentésében és pedig nem a munkásság ellen, hanem azok mellett és azokkal együtt. A szociáldemokrata párt programját, amelyet a Népszava tegnapi számában mindenki elolvashat és abból megtanulhatja, hogy *az nem egyéb, mint a Károlyi-párt programja is, hogy nem vagyunk ellenségek*.

Végül a nőkhöz fordult, kérte őket a polgár asszonyokat gyűljenek össze, lehet, hogy maga is lejön a gyűlésekre s vonuljanak föl teljes erővel és szervezettséggel, mert itt van a pillanat, hogy gyermekeik számára megteremtsek a jövő boldog Magyarországot.

Pártoskodni most nincs idő. Egymás mellett a szervezett munkásság és a szervezett pol-

gárság haladjon s akkor boldog jövőt nyújthatnak át gyermekeik számára.

Viharos taps, lelkes helyeslés fogadta az igazságügyminiszter nagyértékű, szép beszédét, amely után Barsó Dezső dr. elnök bejelentette, hogy a függetlenségi párt választási törvényt ismertető gyűléseket fog tartani, a melyekre a hallgatóságot, de különösen a nőket meghívta.

Négyes bizottság dönt a fontos békekérdésekben

Wilson megérkezett Európában.

Brest, március 14. (A Magyar Távirati Iroda szikratávirata.) A „George Washington” tegnap este 7 óra 45 perckor befutott a bresti kikötőbe. Wilson kitünően érzi magát, meghűlése teljesen elmúlt. Az Egyesült Államok elnöke a legutóbbi napokban *állandóan a békekötés aktuális ügyeivel foglalkozott*. Wilson személyének biztonságára a legnagyobb gondtal vigyáznak és minden elővigyázati intézkedést megvettek, hogy a Clemenceau ellen elkövetett merénylet-hasonló incidens elő ne fordulhassék. *Az elnök a bresti mólóra lépésétől kezdve állandóan őrzik*, úgy azonban, hogy ez sem feltűnést, sem kellenemettlenséget nem fog okozni. Sok száz amerikai és francia titkos rendőr vegyült az üdvözlő tömeg közé, sőt még gazokat a hákat is megfigyelik, amelyek mellett az elnök elhalad.

Négyes döntőbizottság a békekonferencián

Páris, március 14. A döntő személyiségek körét még szűkebbre vonták úgy, hogy Clemenceau, Lloyd George, Orlando és Wilson külön bizottságot alakítanak, amely minden fontos elvi kérdésben dönteni fog. Ilyenképen a tizek tanácsa másodrangú tényező lesz.

A gyarmatok fölosztása

Newyork, márc. 14. (A Magyar Távirati Iroda szikratávirata.) Párisi jelentések szerint az eddigi értekezleteken lassanként kialakult a világ képe. Ámbár véglegesenek addig semmit sem lehet tekinteni, míg Wilson az eddigi döntésekhez hozzá nem járult. Megbízható forrásból nyert értesülés szerint a német gyarmatokat mandatárius rendszer alapján fogják szétosztani. *Német Nyugat-Afrikát a délafrikai köz társaság kapja, német Kelet-Afrikát Anglia; Franciaország kapja Kamerunt és Kongot, Ázsiában pedig egész Szíriát. Nagybritanniának Mezopotámia és Palesztina jut*. Még nem döntöttek Konstantinápoly sorsáról. A görög kérdést a tizek bizottság vette kezébe. Valószínűen az Egyesült Államok lesz Örményország mandatáriusa. Ebben egyetlen versenytársa Olaszország. Ha Thráciát Görögország kapja, ez azt jelenti, hogy *Törökországot Európából száműzik*.

TELEFONSZÁMUNKI

Szerkesztőség 12. sz.
Nyomda 12. sz.

Bohém-bál a Bikában 1919. március 27-én csütörtökön.

Megéri-e 1 millió koronát a városi nyomda berendezése?

A latens tartalékokat odaajándékozták a társasútnak

A városi nyomda vezetőségének jelentéséhez fűzött megjegyzéseink során most a jelentésnek a részéhez érkeztünk, melyben védekezik az ellen az állításunk ellen, hogy az egyházkerülettel történt társulás ténye a város megkárosításával járt. Arra hivatkozik a jelentés, hogy a felszerelések leltározását szakértő közbenjöttével ejtették meg s a szakértő az akkori viszonyoknak megfelelően eszközölte az értékelést, azonban az értékből „természetesen” leszámította az időközi kopásokat.

Először is megállapítjuk, hogy az a szakértő, akire a jelentés hivatkozik, a tiszántúli egyházkerület által kéréselt le, természetes tehát, hogy az egyházkerület érdekeit képviselte. De az értékelés, még ha a város érdekeinek szem előtt tartása mellett történt volna is, évekkel az átadás előtt történt s így nem lehet irányadó, mert hiszen tudvalevő, hogy a pénzérték csökkenésével egyenes arányban emelkedett a megbecsült berendezési tárgyak értéke és szinte képtelenség elgondolni, hogy mivel a leltári értékből évekkel ezelőtt bizonyos leírás történt a kopásokra, azt évek múlva, 1918-ban, amikor az értékek horribilis módon emelkedtek, a tényleges átadásánál is figyelembe vették, noha nem voltak kötelezve erre. Minden előző megállapítás ugyanis csak feltételes volt, a belügyminiszter csak közvetlenül az átadás előtt hagyta jóvá a szerződést és a városnak mindaddig módjában lett volna a tényleges helyzetnek megfelelő változtatásokat eszközölni. De különben is a szakértő véleménye egyáltalán nem lényeges. Tessék egyenesen válaszolni arra a kérdésre, hogy azok a berendezési tárgyak, melyeket február 22-iki számunkban felsoroltunk, becsületesen 243,000 koronára voltak-e becsülhetők, amennyire átadták, vagy pedig megéri-e azt az 1 millió — 1.200,000 koronát, amennyire mi becsültük?

A szakérteletlenségnek, de talán inkább a könnyelműségnek elszomorító dokumentuma az, amivel a nyomda vezetősége a papírárúraktár átadásából a várost ért károsodásra vonatkozó állításunkat igyekszik megdönteni. Azt mondja, hogy a papírárúleltárt 1918. június 30-án vették fel és a legutolsó számla szerint értékelték, tehát teljesen kizárt dolog, hogy a város egy fillérrel is károsodott volna, azonban — mint kijelenti — nem tévedhetett arra az utra, hogy az egyházkerületet kizsebelje és jogtalan hasznokat biztosítson magának. Ez utóbbi állításra nézve meg lehetne ugyan egyezniünk, hogy vajon a városi nyomda nem tért-e el sohasem a most hangoztatott elvtől, ez azonban nem tartozik ide; ha szükséges lesz, erről is beszélhetünk. De az már igazán csodálatos, hogy a nyomda így egyszerű frázissal elintézhetőnek véli ezt a kérdést ahelyett, hogy világosan kimondaná: milyen fajta papírokat mekkora mennyiségben és kilogramonként milyen áron adta át a társasútnak? Mert ha azt fogjuk látni, hogy a famentes papír, a fogalmazási papír, s a többi egyes fajtánkat megnevezett papír kilogramjai és méterekből mekkora mennyiséget adott át, akkor konkrét formában ki fogjuk mutatni, hogy ezen a címen is mekkora összeggel károsította meg a várost. Az a védekezése, hogy „az egész társulást a város és az egyházkerület kebeléből kiküldött bizottság bonyolította le függetlenül

minden befolyástól és az üzleti könyvek adatainak legszigorubb figyelembe vételével”, — a világon senki mást nem nyugtathat meg, csak a nyomdát és a tanácsot.

Éppen az a legnagyobb baj tudni illik, hogy az üzleti könyvek adatainak legszigorubb figyelembe vételével történt a társulás. Hiszen tegnap rámutattunk arra, hogy már 1904-ben 50,000 koronával szerepelt a nyomda üzleti könyveiben az a berendezés, amelynek akkori értéke 250,000 korona volt és a későbbi évek beszerzései is a hosszú évek során történt leírások levonásával szerepeltek a könyvekben. Az pedig, hogy az ilyen leírásokkal és az értékeknek a redukálásával, a nyomda egy latens tartalékot igyekezett biztosítani magának, nem jelentheti azt, hogy ezeket a latens tartalékokat ingyen adja át a társasútnak.

Szende Pál pénzügyminiszter is zár alá helyezte a Safe depositokat Nagy pánik Budapesten

Bécsben az osztrák kormány rendeletének megfelelően tegnap a pénzintézetek megkezdtek a safe depositok tulajdonosai nevének közlését a kormánnyal. Kiderült, hogy készpénzen kívül óriási értékek, főleg ékszerek vannak a vasszekrényekben. A szállók safejeit is megvizsgálták. Egyik legelső bécsi szálló safe depositjében egy török vendég depositjeként 11 millió korona készpénzt találtak. A zárlat ellen különösen az ékszerészek tiltakoznak, mert áruikat nem vehetik ki.

A bécsi intézkedésnek Budapesten retentés hatása volt. Ma mindenki megrohanta a bankokat s értékeit kivette. Valóságos pánik tört ki.

Erre vonatkozóan a *Politikai Híradó* a következőket jelenti. Hétfőn a hivatalos lap különkiadásban jelenik meg, amely közölni fogja a pénzügyminiszter rendeletét, amelylyel nálunk is zár alá helyezi a safe depositokat és bizonyos feltételek mellett a folyószámla követeléseket és betéteket is. A rendelet nagyjában megfelel a tegnap megjelent osztrák rendeletnek.

Mint illetékes helyről értesül a *Pol. Hir.* a pénzügyi kormány egyáltalán nem gondolt arra, hogy ezt a rendeletet kiadja, még akkor sem, amikor az osztrák kormány már hasonló rendeletet kibocsátott. Azóta azonban az tör-

tén, hogy a közönség pénteken valósággal megrohana a bankokat, úgy, hogy a kormány kénytelen a közönség fejvesztett és minden pénzügyi erudicio híján való viselkedése folytán kiadni ezt a rendeletet, hogy megakadályozza a pánikot, amely esetleg a közönség intelligenciájának hiánya folytán a gazdasági élet más ágakra elharapózhatott volna. Meg kell állapítani, hogy a pénzügyminiszter programja egyáltalán nem kívánta volna meg a zár alá helyezést, mert a nagy vagyonokat a vagyonadó elől úgy sem lehet majd elvonni. Ennek ellenére kénytelen volt ezt a rendeletet kibocsátani épp azért, hogy a pánikot, amelyet a közönség maga idézett elő türelmetlenségével, megakadályozza.

A szociáldemokrata párt közleménye

A közalkalmazottak vasárnap délelőtt fél 10 órakor nagygyűlést tartanak a Bika disztermében.

Az I. kerület pártszervezet e hó 16-án, vasárnap délután 3 órakor nyilvános gyűlést tart a Margit Munkásotthon udvarán, rossz idő esetén a városi tornateremben, Péterfia-utca 76.

A debreceni üzemi gépészek ma, szombaton, este 7 órakor fontos értekezletet tartanak az Uránus mozgóban, melyre minden üzemi gépészt pontos megjelenésre hív a vezetőség.

A városnál alkalmazott utcaseprők, utkaparók, hajduk, tüzoltók, városi közkörházi, erdőőrök, vágóhídi és vámal alkalmazottak vasárnap, e hó 16-án, délelőtt 10 órakor a tüzoltó őrtanyán (Csapó-u. 43.) fontos napirenddel gyűlést tartanak. Pontos megjelenést kér a vezetőség.

A tégláskerti pártszervezet folyó hó 16. napján, vasárnap délután 3 órakor a tégláskerti II-ik járás csöszházánál fontos gyűlést tartanak.

A házielügyelők egyesülete vasárnap délután 3 órakor értekezletet tartanak a Kosuth-u. 11. alatti párttitkárságban.

A debreceni fiúdsők szakszervezete ma, szombaton este 7 órakor az Arany Bika fiúdsőhelyiségében fontos értekezletet tart. A tagok igazoló okmányaikkal szíveskedjenek megjelenni.

A kereskedelmi alkalmazottak szakcsoportjának munkanélküli tagjai felkértek, hogy ma, 15-én, délután 4 órakor a Szent Anna-utca 29. szám alatti helyiségükben lehetőleg teljes számmal jelenjenek meg.

A III. kerületi szociáldemokrata pártszervezet március 15-iki szocialista estélye ma délután 5 órakor kezdődik a vaggongyár dísztermében. Az ünnepi beszédet dr. Leifkovits Vilmos párttitkár tartja. A műsor többi száma a szocialista irodalom és művészet remekéből áll. A műsor után tánc lesz. Jegyek a párt bizalmi férfijainál és délután 3 órából kezdve a pénzártnál kaphatók.

A tanítók szakszervezete vasárnap délután 4 órakor kivételesen a Kereskedő Társulat (Kereskedelmi tanintézet) disztermében fontos ügyben gyűlést tart. Minden tag jelenjen meg. A ma estére hirdetett bizalmitegyeztetés elmarad.

A Homokkert és környéki szociáldemokrata pártszervezet márciusi szocialista ünnepélyét folyó hó 16-án, vasárnap délután 3 órakor a Csontos-gyárban tartja. Az ünnepi beszédet Török Gábor tartja. A műsor többi száma szocialista irodalomművészetből áll. — Műsor után tánc lesz.

Szenteljünk naponként 15 percet egészségünknek! Az én módszerem!

Írta: Müller I. P. Eddig 25,000 példány fogyott el belőle. Ára 5 K és 10 százalék felár.

Fontos minden szülőnek!

A gyermek természetes élet és gyógy módja.

Írta: Dr. Bucsanýi Gyula. Ára 16 K és 10 százalék felár. Kapható:

Hegedűs és Sándor

irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében, Piac-utca 34. sz.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek. Vasárnap, e hó 16-án, az istentiszteletek sorrendje a református templomokban a következő: Nagytemplomban délelőtt 9 órakor predikál Balazár Dezső dr. püspök, délután 2 órakor káthet magyaráz Papp Kálmán segédlelkész. — Kistemplomban: délelőtt 9 órakor predikál Dicsőfi József dr. lelkész, délelőtt 11 órakor predikál Ferenczy Károly segédlelkész, délután 2 órakor káthet magyaráz Ferenczy Károly segédlelkész. Kossuth-utcai templomban: délelőtt 9 órakor predikál Ferenczy Fyula dr. egyetemi tanár, délután 2 órakor káthet magyaráz Molnár Ferenc segédlelkész. Árpádtéri templomban: délelőtt 9 órakor predikál Uray Sándor lelkész, délután 2 órakor káthet magyaráz László Albert segédlelkész. Ispolyi templomban: délelőtt 9 órakor predikál Zih Sándor lelkész, délután 2 órakor káthet magyaráz Nemes István segédlelkész. délután 3 órakor gyermekistentiszteletet tart Nemes István segédlelkész. Városi szegényházban délelőtt 9 órakor predikál Nemes István segédlelkész. Délután 5 órakor a Kossuth utcai templomban vallásos estély lesz.

Az ág. hitv. evang. templomban délelőtt 10 órakor Zemén Zoltán segédlelkész végzi az istentiszteletet.

Postaforgalmunk Németországgal. Sipos Gyula posta és távirada flügelyő a kereskedelmi miniszter 5006—1919. sz. rendelete értelmében Német-Ausztriával való forgalomba további intézkedésig értéklevek egyáltalában, közönséges levelek pedig csak nyitva adhatók postára. — A kereskedelmi miniszter 4575—1919. számú rendelete értelmében ezentul Németországba szülő postautalványokat csak a postaigazgatóságok által erre kijelölt kincstári postahivataloknak szabad fölvenni. Debrecen 1. sz. Piac-utcai postahivatal a Németországba szülő postautalványok fölívésével megbízott.

A függetlenségi Károlyi-párt gyűlése. A debreceni függetlenségi Károlyi-párt (volt köztársasági párt) ma, szombat este 6 órakor rendkívüli közgyűlést tart a párt Zápolya-utca 6. sz. alatti helyiségében, melynek való állásfoglalás, a függetlenségi és 48-as párt eljárása folytán teremtett helyzet tisztázása. Ezt megelőzően 5 órakor ugyanott az elnöki tanács ülést tart. Felhívjuk a párt tagjait és az elnöki tanács tagjait, hogy mindenki tartsa kötelességének a pontos megjelenést. Elnökség.

A szegedi munkásság a kormánybiztos és a polgármester ellen. Szegedről táviratozzák: A legutóbbi izgalmas események arra az állásfoglalásra készítették a munkásságot, hogy a munkástanács tegnapi ülésén megállapítsák, hogy a rendet csak úgy lehet fentartani és a vagyon és életbiztonságot biztosítani, ha a szociálisták átveszik a város kormányzását. A munkástanács határozata folytán ma küldöttség kereste fel Detre János kormánybiztos és Somogyi Szilveszter polgármestert és felszólította őket, hogy miután a jelenlegi helyzetben az ügyek vezetésére nem alkalmasok, hagyják el helyüket. Kormánybiztosnak Wallisch Kálmán szociáldemokrata párttitkárt, polgármesternek pedig Cibula Antal dr.-t, az ügyvédi kamara szociálista titkárát kívánja a munkástanács, mely egyszersmind elhatározta, hogy a közigazgatás vezető állásait ugyancsak szociálistákkal engedi betöltetni.

Hadisegélyesek járandóságának kifizetése. Biró Jenő népjóléti hivatali igazgató közli: Mindazok a rokkantak, ideiglenes és rendes hadisegélyesek, akik igényjogosultságukat már beigazolták s márciusi vagy még korábbi járandóságaikat e hó 8-ig bármilyen okból föl nem vették, felhivatnak, hogy e végett kizárólag március 27-én délelőtt 9 órától délután 1 óráig a Népjóléti Hivatal (Miklós-utca 23.) alatti hivatali helyiségében annyival inkább jelentkezzenek, mert aki ezt elmulasztja csak áprilisi fizetés alkalmával kaphatja ki e

havi járandóságát is. Ugyancsak itt kell igazolni kizárólag e hó végéig, mindenkor a délelőtti órákban a hadisegélyben levők és a betegség és utókezelés miatt visszatartott katonák hozzátartozóinak még be nem igazolt igényjogosultságát is, mert később érkező igazolások el nem fogadtnak.

Eljegyzés. Szrolovits Hermann Nyirbátor eljegyezte Liechtmann Margit urleányt Debreczen. Mindn külön értesítés helyett.

A leszerelt kereskedők, utazók és ügynökök egyesülete, i. hó 16-án délelőtt 10 órakor a Rákóczy-kávéházban (Csapó-u. 8.) rendkívüli közgyűlést tart. A tagok teljes számmal jelenjenek meg.

A Debreczeni Protestáns Irodalmi-Kör mai (szombat, i. hó 15.) estélye az országos nemzeti ünnepre való tekintettel későbbre halasztatik el.

Ármegjelölések feltüntetésé. A rendőr főkapitány a következő felhívást adta ki: Az összes közszükségleti cikkeket, azok előállítására szolgáló anyagokat és a tovább eladás céljából tartott és a forgalomba hozatalokhoz szükséges tartályokat nemcsak az üzlethelyiségekben, hanem a raktárakban és az üzleti raktárakban is ármegjelöléssel kell ellátni feltűnő helyen magán az árun vagy a tartályon. A raktárban vagy üzlethelyiségben egymás mellett elhelyezett azonos minőségű és csomagolási árak árucsoportonként egy árjelzéssel is megjelölhetők. A 67790—918. K. M. számú rendelet pedig az összes vendéglők és egyéb étkező helyiségekre nézve rendeli el az ételek és italok árának kifüggesztését. Ennek dacára ismételtlen meggyőződtem arról, hogy ezen rendelkezések nem tartatnak be és egyesek a köznyomort jogtalan vagyonszedésre és a szűk ségben levők kiuzsorázására használják ki. — Újlag figyelemztetem ezert és pedig a legnagyobb mértékben az összes iparosokat, kereskedőket, vendéglősöket, bodega engedélyeseket hogy ármegjelölési kötelezettségüknek annál is

inkább haladéktalanul tegyenek eleget, mert közegeimmel állandóan ellenőriztetni fogom és a rendelet ellen vétők ellen a kihágási eljárást folyamatba tetetem és 6 hónapig terjedhető elzárás valamint 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetés fog velük szemben alkalmaztatni.

Keresek 2 vagy 3 szobás nyaralót a nagyerdőn, esetleg valamelyik kertségben.

Dívatrevue lesz a Bikában a Bohém bálon, márcus 27-én, csütörtökön.

Lányok, Fiúk! Akik meg akarnak nőülni vagy férjhez akarnak mmi jöjjenek el a Bohém-bálba, házasságközvtítő iroda lesz felállítva. Anyakönyvvezető Bagosi József.

Uj Nemezdék, Miloi István népszerű hetilapja kapható az összes trafikokban, az utcán, az utcai elárusítóknál és a Színházi Figaró hírlapirodájában (ref. hérpalota), ahol előfizetések is fölívethetnek.

A Polgári Radikális Pártnak i. hó 16-án d. u. 5 órakor az Arany-Bika kistermében tartandó vitadélutánján dr. Rác Mihály gazd. akad. tanár: „Szociális földbirtokreform és állattenyészésünk” címen tart előadást. Érdeklődőket szivesen lát a pártvezetőség.

Konfetti és serpentin nagy mennyiségben kapható Hegedüs és Sándor r. t. papir nagykereskedésében, főposta mellett.

Eladó egy 6 éves leánykának való igen finom barna selyem ruha és néhány flu ruha. Megtekinthető Bika bérház II. em. 2.

Férlikelengyét, ingeket stb. kifogástalan állapotban vennék. Cím a kiadóban.

ÁRTATLANOK a címe Fényes Samu dr. szociális irányu háromfelvonásos színművének, melyet a régi kormányzás alatt csak **egyetlenegyszer adhattak elő** s aztán **eltitották.** Ara 3 korona és 10 százalék elár. Kaphatók: Hegedüs és Sándor r. t. könyvesboltjában.

Egy férj szerelmel. Irta: Ujhelyi Nándor. A könyvet elkobozták, de most föloldozták a zár alól. Ara 15 korona, 10 százalék felár. Kapható Hegedüs és Sándor r. t. könyvkereskedésében.

SZÍNHÁZ

HESON

Csokonai-színház

SZOMBAT: Este: **Ocskai brigadéros,** disz-előadás. B) bérlet.
Délután: **Hőfelérke és a hét törpe.**
VASÁRNAP: Este: **Ocskai brigadéros,** történelmi színmű. Délután: **Majd a Vica!**

Vigszínház

SZOMBAT: Este: **Márványmenyasszony.**
Délután: **Csárdáskirályné,** operett.
VASÁRNAP: Este: **Tul a Nagykrivánon.**
Délután: **Mágnás Miska,** operett.

A színházi iroda hirei. Ocskai brigadéros. Ma a nemzeti ünnepnapon a Csokonai-színházban Ocskay brigadéros történelmi színmű kerül színre. B bérletben. — Márványmenyasszony. A Vigszínházban ma este Honthy, Hanna felléptével a Márványmenyasszony kerül színre. A nemzeti ünnepre való tekintettel az előadást megelőzőleg Magyar Gyula magas szárnyalásu költeményét elszavalja Kiss Ferenc. — Csárdáskirályné. A Vigszínházban ma délután mérsékelt helyárakka! Honthy Hanna és Bercey Magda felléptével a Csárdáskirálynó kerül színre. — Hőfelérke és a hét törpe. A Csokonai-színházban délután gyermekelőadásban. — Favorit. A múlt szezon legnagyobb sikerű operettjét a Favoritot eleveníti fel héttől a Vigszínházban az operettszemélyzet. A népszerű és kedvelt darab nagy érdeklődésre tarthat számot, ami amellet bizonyít, hogy a közönség köréből számosan fordultak az igazgatósághoz azzal a kérelemmel, hogy ezt a szép és kedves operettet műsorára vegye fel. — Vasárnapi előadások. A Csokonai színházban va-

A közlő képviselőválasztások alkalmából ajánljuk

Debreczen város nagy fali térképét

a régi és új belsőség beosztásával a legutóbbi kataszteri felmérések o alapján, méterarány 1—5000. o

- Ára, fekete színben két lapon nyomva **K 30.—**
- szines, többszínű nyomásban **K 40.—**
- vásznonra huzva, alul-felül léccel el-látva **K 80.—**

10% felár.

Kapható:

Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvesboltjában.

sárnap délután a Majd a Vica viglák, este Ocskay brigadéros, — a Vígsházban délután Mánás Miska, este Honthy Hanna feleléptével a Tul a Nagykrivánon operett kerül színre.

A magyar nemzeti tanács és a magyar miniszterelnökség megbízásából a magyar forradalomról, annak ismertetéséről, eredményéről és szervezéséről mozgó és vetített képekkel az Urániában rendkívül érdekes előadást tart Róna Rózi ismert nevű fővárosi színművész, ki a forradalom kitörésekor Budapesten aktív részt vett, ugyans ő szavalt az Austria erkélyéről Várnay Zseni „Katoná fiamnak” című gyújtó hatású költeményét. A tegnapi előadás hallgatóságának felkérésében a forradalom vívmányaihoz szükséges lelkesedést vitva ki. Ezt a nagyvételű örökbecsű előadást ne mulassza el senki. Jegyelővétél az Urániában.

Róna Rózi színművész nagy tudásával és gyönyörű organumával óriási hatást ért el Várnay Zseni „Katoná fiamnak” című gyújtó hatású forradalmi költeményének elszavalásával az Urániában.

Előnonore Duse a nagy olasz tragika főszereplésével a fanny című drámá az Arany-Bika moziban.

Földes Imre drámája A hivatalnok urak szenzációs hatást ért az Uranus moziban. A főszerepeket Bojda Juci és Dr. Erdélyi Géza játsszák.

Gombaszögi Frida főszereplésével a Vornei Morir című négyfelvonásos dráma az Apollóban.

Ch. Perczel Carola nagyszabású próbahája az Arany-Bika dísztermében szerdán 19-én. Jegyek válthatók a tánciskolában és Perczel Carola lakásán az Urániában.

SPORT

— Birkózás. Ma érkezett városunkba Georg Güntersdorff osztrák világbajnok, aki vasárnap délelőtt 10 órakor a Vígsházban tartja egyetlen díjbirkózó mérkőzését Holubán Ferenc magyar világbajnok birkózó mesterrel. A mérkőzés végkimerülésig tart. A versenybíróskodást a DTE. birkózó szakosztály vezetősége látja el Hoffmann impresszárió Güntersdorff kíséretének bevonásával dr. Pető Pál és Bacso Pál elnöklése mellett. Jegyek előre válthatók a Vígsház pénztáránál.

A „DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG” NYOMDÁJA
vállal és készít
mindennemű nyomdai munkát
gyorsan és izléses kivitelben.
TELEFON 18.

Könyvtárakat és egyes könyveket legmagasabb árban vásárol

ACZÉL HENRIK

moderna antiquáriuma
Első Tekerék palota.

Kívánatra házhöz megyek meglekinteni.

Telefon 575.

Olasz könyvek.

Bródi Sándor: Egy férfi vallomása 3 kor.
Wilde Oszkár: A kritikus mint művész 3 „
Krudý Gyula: Kánaán könyve 8 „
Tolstoj Leó: A kreutzer-sonáta 4 „

10% felár. Kapható:

Hegedüs és Sándor

Irodalmi és nyomdai részvtárs. könyvkereskedésében.

MOST JELENT MEG!

Jó modor, jótársaság

(Az urti elegáns élet művészete)

Irtá: ifj. GONDA BÉLA

A „Fiatal lány otthon” és a „Fiuk könyve” szerzőjének legújabb műve.

ARTALOM:

Jó modor, udvariasság. Lovagiaság, nők tisztelése. Öltözködés, lakás díszítés. Divat. — Szépségápolás. Terített asztal, vendéglátás. — Társaság, szalonélet. — A társaság művészete. Szertartások, étkezés. — Hang és mód. Fényezés. Az ajándékozás művészete. Levélírás.

Ára 13 kor.

10 százalék felár. Kapható: HEGEDÜS ÉS SÁNDOR Irodalmi és nyomdai részvtársaság könyvkereskedésében DEBRECEN.

Szenzációs újdonságok.

Romain Rolland világhírű művei:

Jean Christoph Párisban.

Jean Christoph: A piaci vásár.

Jean Christoph: I. A halál.

Jean Christoph: II. A virradat.

Ára kötetenként K 7.50 és 10 százalék felár.

KAPHATÓK:

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR

Irodalmi és Nyomdai Részvtársaság

:: Könyv- és Zeneműkereskedésében ::

DEBRECEN, PIACZ-UTCA 34. SZ.

Apróhirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szögig 2 korona, minden további szó 20 Hllér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szögig 3 korona, minden további szó 30 Hllér. Köv. beállítás nyomatok kétszeresen számíthatók.

Arany-észtét,

hírlapokat, bármelyik szögig, válogatott (szépség- és egyéb tárgyakat) a legmagasabb árban vásárolnak. — Meghívásra házakhoz is elmevnek. Stelner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Arányok

Arányok aranya ezüstje, kékere, vagy zálogotve von eladó. h'vja meg Arányok, Arany Bika-bérház 3.

Perfedeles salon cibalom futárvonon eladó. Homokkert Bujdosó-utca 38.

Perfekt

gyorsan az építő urleány délután 5 órától irodai foglalkozást keres. Megkereséseket „Perfekt” jellegre a kiadóhivatal továbbítja.

Mindenféle bel- és külföldi gyógy-szerkészletesség-gek, szépség-szerek, arakó-mek, illatszerek o stb bevezethető o

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszerésznél Debre-zen, Arany Egyszaru gyógyszerár. (Színház mellett.)

Singer

rarrógépeket legjobban javít Keszler A. műszerez. Széchenyi-utca 1.

Kiadó

hasznosítók 4 hold első osztályú szántóföld Hortobágyi malom mellett, közve'len mester-utcai sorompónál. Értekezhetni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Lapkihordó

szeszonyokat jó H-zetéssel felvesz a kiadóhivatal. ::

Tanuló felvétetik lapunk könyvnyomdájában.

Meghívó

A CSANAK JÓZSEF KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNAK

Debreczenben, 1919 március hó 25-ik napján d. e. 10 órakor az Általános Forgalmi Bank r.-t. helyiségében (Ferenc József-út 32. sz. I. em.) megtartandó

1918. évi II-ik rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzletéről, az 1918. évi mérleg megállapítása és a nyereség felosztása.
2. A felmentvény megadása iránti határozat.
3. Felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.

Figyelmeztetés: Az évi mérleg és jelentés a társaság üzlethelyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők. A részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, az alapszabályok értelmében kötelesek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál vagy az Általános Forgalmi Bank r.-t.-nál, letéti elismervény ellenében letenni.

VAGYON.

MÉRLEG.

TEHER.

	K		K
Készpénzkészlet	9,163.05	Részvénytőke	200,000.—
Értékpapírok	145,000.—	Tartalékalap	5,000.—
Berendezés és felszerelés	20,000.—	Hitelezők	340,411.65
Adóskok	4,626.—	Nyereség	42,730.58
Árukészlet	409,353.18		
	588,142.23		588,142.23

VESZTESÉG.

EREDMÉNY.

NYERESÉG.

	K		K
Fizetések és költségek	71,998.39	Áruszámlán	180,920.—
Állami és községi adók	21,000.—	Hadikötvény kamatai	1,800.—
Bolt- és pincebér	15,900.—	Áthozott nyereség 1917. évről	1,000.—
Kamatok	15,482.53		
Leírás: alapítv. költs. és felsz. ből	4,888.50		
„ hadikötv. értékéből	11,720.—		
Nyereség	42,730.58		
	163,720.—		183,720.—

Debreczen, 1918. december hó 31-én.

ifj. Schwarz Vilmos, vezérigazgató. Weszprémy Zoltán, elnök. Csanak József, igazgató.
Csanak Jenő, Emerich Zsigmond. Dr. Gáspár Géza, Létay Lajos, Ungár Jenő.

Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő-bizottság:

Dr. Gergely Jenő, Dr. Petzkó Ernő, Ungár Lajos

Nyomatott Hegedüs és Sándor Irodalmi és nyomdai r.-t. könyvnyomdájában Debreczen, Plac-utca 49.